

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมา หลักการและเหตุผล

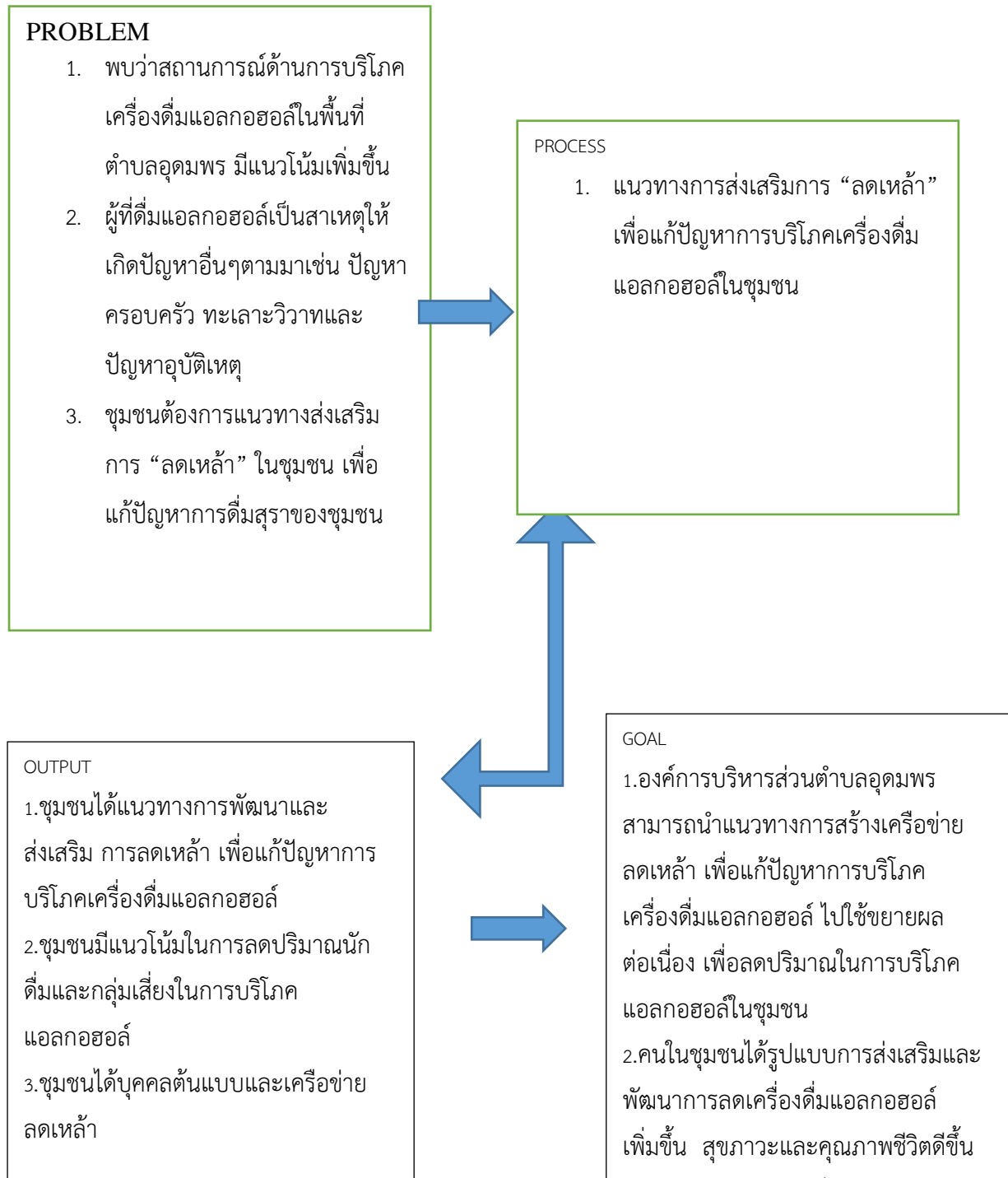
ปัจจุบันการบริโภคเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ ก่อให้เกิดปัญหาทางสุขภาพทั้งร่างกาย จิตใจ และสังคม โดยผลกระทบจากเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ไม่ได้จำกัดอยู่เพียงตัวผู้บริโภคเท่านั้น ครอบครัว บุคคลรอบข้าง ชุมชน สังคมและประเทศ ต่างต้องได้รับภาระจากผลกระทบดังกล่าว ในปัจจุบันประเทศไทยมีการบริโภคเครื่องตี้มแอลกอฮอล์มากเป็นอันดับ 3 ของทวีปเอเชีย ข้อมูลขององค์การอนามัยโลกเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ เป็นสาเหตุของการเจ็บป่วยกว่า 60 โรค และในแต่ละปีประเทศไทยมีนักตี้มหน้าใหม่เพิ่มขึ้นประมาณ 2.5 แสนคน ซึ่งส่วนใหญ่เด็กและเยาวชน โดยสามารถหาเครื่องตี้มได้ด้วยตนเอง (สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ :2558) องค์การบริหารส่วนตำบลอุ้มผาง อำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย แบ่งเขตการปกครอง ออกเป็น 14 หมู่บ้าน จำนวนครัวเรือน 2,168 ครัวเรือน มีประชากรทั้งหมด 7,744 คน เป็นชาย 3,890 และหญิง 3,854 คน (งานทะเบียนอำเภอเฝ้าไร่ :2558) ในทุกหมู่บ้านจะประสบกับปัญหาเกี่ยวกับการตี้มแอลกอฮอล์คือ มีนักตี้มหน้าใหม่เพิ่มขึ้น ส่วนผู้ที่ตี้มแอลกอฮอล์อยู่แล้วก็มีแนวโน้มว่ามีการตี้มในปริมาณที่มากขึ้น จำนวนที่เพิ่มขึ้นนั้นปรากฏในทุกเพศทุกวัยโดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มวัยรุ่น สาเหตุส่วนหนึ่งมาจากการเข้าถึงเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ง่าย เนื่องจากสิ่งแวดล้อมทางสังคมระดับครอบครัว ส่วนใหญ่เห็นว่าการตี้มสุราเป็นเรื่องธรรมดา ไม่ใช่ปัญหา มีการตี้มในทุกวันหลังจากการทำงานไร่ งานสวน และในยามเทศกาลยามว่าง ตี้มทั้งเด็กและผู้ใหญ่ซึ่งมีความเชื่อว่าเป็นยาแก้ปวดเมื่อย ตี้มก่อนอาหารเพื่อการเจริญอาหาร จนเป็นเรื่องปกติของสังคม

องค์การบริหารส่วนตำบลอุ้มผาง อำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย มีความต้องการดำเนินการพัฒนาและส่งเสริมเพื่อลดปริมาณการตี้มแอลกอฮอล์ในชุมชน ซึ่งพื้นที่ อบต.อุ้มผาง มีการดำเนินการรณรงค์ให้ความรู้ประชาสัมพันธ์การงดเหล้าในเทศกาลสำคัญต่างๆ เช่นงดเหล้าเข้าพรรษา โครงการงานบุญศพลอดเหล้า งานบุญพลอดเหล้า และจากข้อมูล Tcnap และ Recap พบว่า มีจำนวนครัวเรือนที่มีสมาชิกในครัวเรือนตี้มแอลกอฮอล์จำนวน 1,517 ครัวเรือน ซึ่งคิดเป็น ร้อยละ 70 ของจำนวนครัวเรือนทั้งหมด และมีผู้ตี้มแอลกอฮอล์เป็นประจำ ร้อยละ 70 (แบบสำรวจสถานการณ์การควบคุมการบริโภคเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ อบต.อุ้มผาง :2559) นักตี้มส่วนใหญ่เป็นบุคคลที่มีครอบครัวและเป็นส่วนหนึ่งของสมาชิกในครัวเรือน ซึ่งเป็นสาเหตุให้เกิดปัญหาภายในครอบครัว ทั้งการทะเลาะวิวาทในครอบครัว ปัญหาเศรษฐกิจ ค่าใช้จ่ายในครัวเรือน ปัญหาการใช้ความรุนแรงกับเด็กและสตรี ส่งผลให้เกิดความไม่มั่นคงและสุ่มเสี่ยงที่จะนำไปสู่การใช้ความรุนแรงที่เพิ่มขึ้น อีกทั้งอาจนำไปสู่การเกิดพฤติกรรมเลียนแบบของเยาวชน อันจะนำไปสู่ปัญหาอื่นๆต่อไป

องค์การบริหารส่วนตำบลอุ้มผาง อ.เผ่าไร่ จ.หนองคาย ได้ดำเนินการเพื่อควบคุมการบริโภค เครื่องดื่มแอลกอฮอล์และปฏิบัติตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 โดยนักปกครอง ผู้ใหญ่บ้าน และ อ.ส.ม. ประจำหมู่บ้าน เข้าร่วมรณรงค์การลดการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างต่อเนื่อง แต่กลับพบว่าจำนวนนักดื่มไม่ได้ลดลงแต่กลับเพิ่มขึ้นในทุกๆปี

จากความสำคัญดังกล่าวคณะผู้วิจัยจึงเห็นว่าควรมีการศึกษาแนวทางการพัฒนาส่งเสริม “ลดเหล้า” ในชุมชน อบต.อุ้มผาง อ.เผ่าไร่ จังหวัดหนองคาย ขึ้น เพื่อลดปัญหาการดื่มสุราของประชากรในชุมชน และเพื่อสร้างความเข้มแข็งด้านการลดเหล้า ของจังหวัดหนองคายต่อไป

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วัตถุประสงค์และเป้าหมาย

1. เพื่อสร้างแนวทางการพัฒนาและส่งเสริมความร่วมมือในการลดเหล้าเพื่อแก้ปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน
2. เพื่อได้แนวทางวิธีการและเครือข่าย การลดเหล้าของชุมชนใน อบต.อุดมพร อ.เฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย

เป้าหมาย

1. ชุมชนได้แนวทางการสร้างความร่วมมือในการแก้ปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
2. ชุมชนได้กลุ่มและครอบครัวความร่วมมือเพื่อแก้ปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
3. ชุมชนได้แนวทางในการแก้ปัญหา ลดการดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน

กลุ่มเป้าหมายและพื้นที่ดำเนินการ

ใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง ได้แก่ เจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลอุดมพร 1 คน อาสาสมัครชาวบ้านในชุมชนตำบลอุดมพร จำนวน 20 คน พื้นที่ดำเนินการ เขตบริการองค์การบริหารส่วนตำบลอุดมพร อ.เฝ้าไร่ จ.หนองคาย

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้กลุ่มความร่วมมือในการแก้ปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในครัวเรือน
2. ได้วิธีการและเครือข่าย ในการลดเหล้าของ อบต.อุดมพร
3. ได้แนวทางในการแก้ปัญหา ลดการดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน